

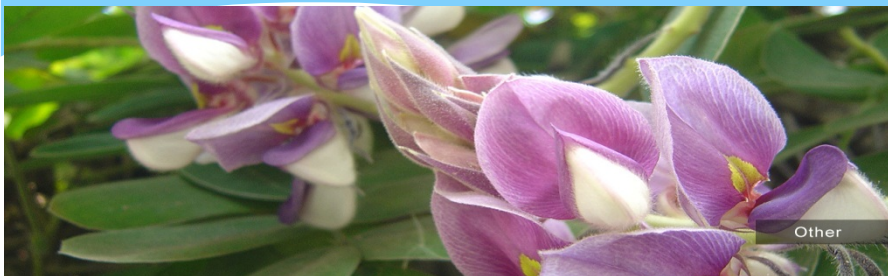
Mahidol University
มหาวิทยาลัยมหิดล
ปัญญาของแผ่นดิน

คุณค่าของนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม
รูปแบบและกระบวนการพัฒนานโยบาย การยอมรับของกลไก
การพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายในประเทศและต่างประเทศ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ อมรสิริพงศ์

ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

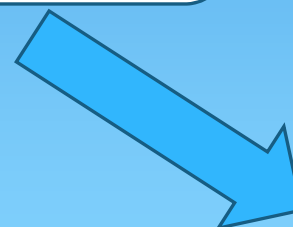
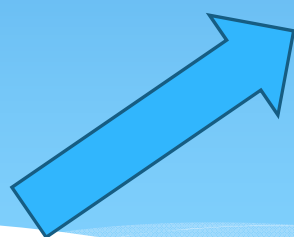

Policy Life Cycle

การกำหนดนโยบาย
(Policy Formulation)

การประเมินผลนโยบาย
(Policy Evaluation)

การนำนโยบายไปปฏิบัติ/ขับเคลื่อน
(Policy Implementation)

คุณค่าของนโยบายสาธารณะเพื่อ สุขภาพแบบมีส่วนร่วม

- * เป้าหมายสำคัญของนโยบายสาธารณะ การอยู่ดีมีสุข (Well Being) การมีคุณภาพชีวิตที่ดี (Quality of Life)
- * เกิดผลกระทบในวงกว้าง
- * ตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของประชาชน
- * แก้ปัญหาสังคม/พัฒนาสังคม

ภายใต้กรอบและหลักการสำคัญของการพัฒนา นโยบายสาธารณะสุขภาพแบบมีส่วนร่วม

- * ต้องส่งเสริมคุณค่าความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) / สิทธิมนุษยชน (Human Rights)
- * นโยบายต้องช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (Social Justice)
- * ความโปร่งใส (Transparency)
- * การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกกระบวนการของนโยบายสาธารณะ (Public Policy)

รูปแบบและกระบวนการพัฒนานโยบาย

รูปแบบ พหุลักษณะ

(Pluralistic Model)

กลไกสำคัญของ การขับเคลื่อน นโยบายสาธารณะ

- * กลไกระดับชาติ กฎหมายต่าง ๆ และฉันทามติ
จากภาคส่วนต่าง ๆ ที่สร้างขึ้น อาทิ พ.ร.บ.
สมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ธรรมนูญสุขภาพ เป็น
ต้น
- * กลไกระดับพื้นที่ มีเครือข่ายสมัชชาสุขภาพ
เป็นกลไกในการขับเคลื่อน

การขับเคลื่อนจากประเทศลงสู่พื้นที่

การขับเคลื่อนของ “สมาชชาสุขภาพแห่งชาติ”

การขับเคลื่อนของ “สมาชชาสุขภาพจังหวัด”

การขับเคลื่อนของ “สมาชชาสุขภาพเฉพาะประเด็น”

ความท้าทายของการขับเคลื่อนนโยบาย สาธารณสุขเพื่อสุขภาพ

* จะทำให้การขับเคลื่อนนโยบาย
สาธารณสุขเพื่อสุขภาพในประเด็นเดิม
ไปพร้อม ๆ กับการขยายสู่ประเด็น
ใหม่ให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างไร

ปัจจัยสำคัญในกระบวนการกำหนดและขับเคลื่อน นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม

- ความเข้มแข็งของชุมชน และทุนทางสังคมที่มีอยู่
- ศักยภาพของประชาชนที่เข้าร่วมกระบวนการนโยบาย
- รูปแบบการดำเนินงานตามนโยบาย
- การสนับสนุนจากองค์กรภาคีเครือข่าย (MS, MK, MP)
- ผู้นำในพื้นที่
- การติดต่อสื่อสาร
- ทรัพยากรการดำเนินงาน

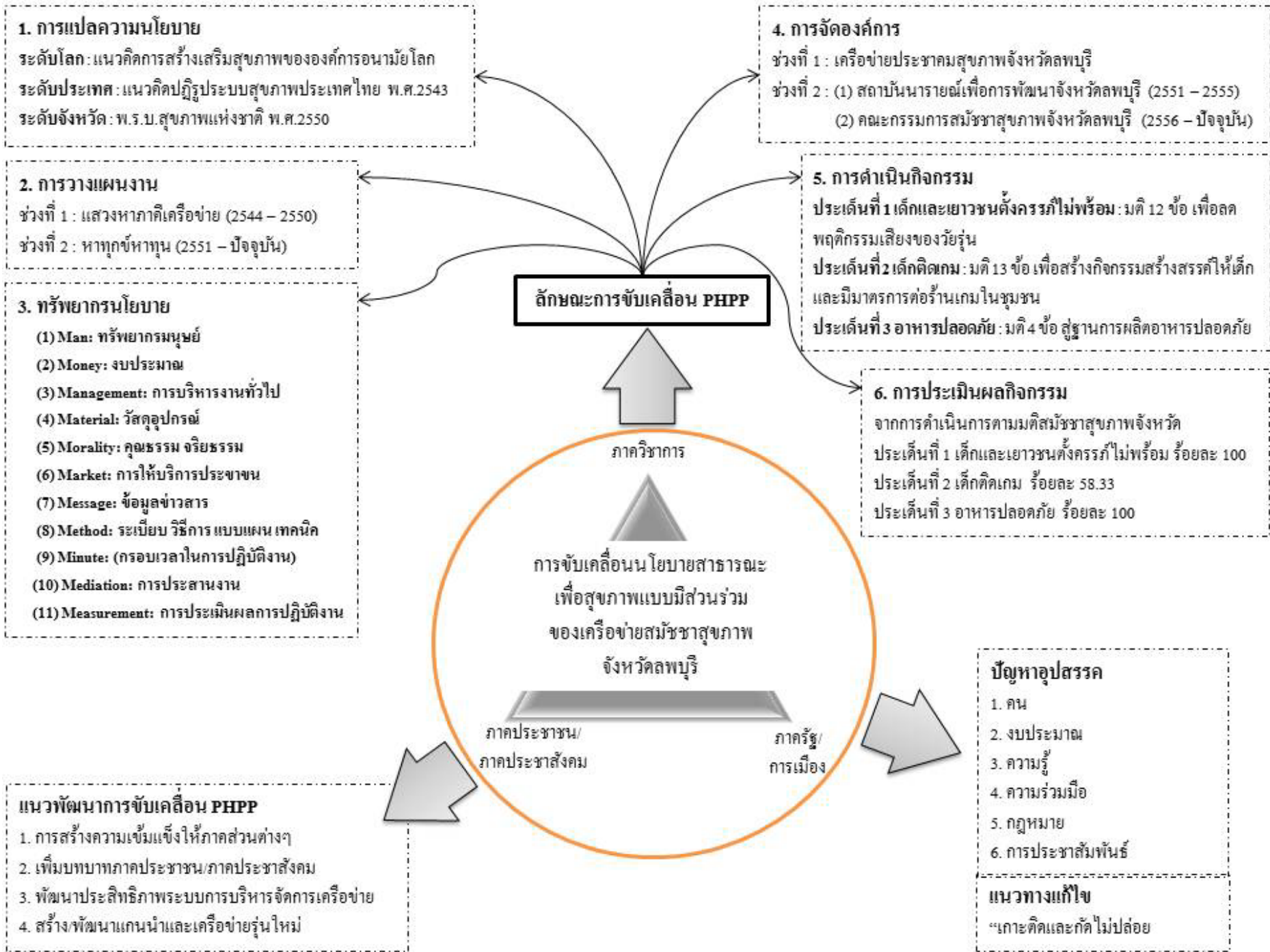

ประเด็นที่จำเป็นจะต้องพิจารณาในกระบวนการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม

- * การแปลความหมาย
- * การวางแผน
- * ทรัพยากรนโยบาย
- * การจัดองค์การ
- * การดำเนินกิจกรรม
- * การประเมินผลกิจกรรม

ผลงานวิจัยของนักศึกษามหิดล (รัชรัฐา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา)
: บทเรียนจากสมัชชาสุขภาพจังหวัดลพบุรี

ข้อคิดที่ฝากไว้เพื่อการพัฒนาการขับเคลื่อน นโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม

- * การขับเคลื่อนประเด็นต่าง ๆ จำเป็นจะต้องตอบสนองให้ตรงกับปัญหาและความต้องการต่อกลุ่มเฉพาะ ดังนั้น ภาคีที่เข้าร่วมก็ควรจะต้องสอดคล้องต่อการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะประเด็นนั้น ๆ อาทิ ประเด็นเด็ก เกษตรกร เป็นต้น
- * เจ้าภาพหลัก ต้องมี การทำงานแบบมีส่วนร่วมก็ต้องมีเจ้าภาพหลัก
- * ความยั่งยืนในการขับเคลื่อนแต่ละประเด็น ขับเคลื่อนให้เหมือนเป็นวิถีชีวิต
- * ก้าวข้ามข้อจำกัดด้านงบประมาณ
- * ภาครัฐสนับสนุนในสิ่งที่เกินขีดความสามารถของภาคประชาชน และการสร้างฐานข้อมูล

ขอบคุณครับ